

Bryssel den 25.2.2014
COM(2014) 99 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
om genomförandet av direktiv 2009/31/EG om geologisk lagring av koldioxid

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av direktiv 2009/31/EG om geologisk lagring av koldioxid

1. INLEDNING

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006¹ (nedan kallat *CCS-direktivet*, där CCS är en förkortning av carbon capture and storage) antogs den 23 april 2009 tillsammans med andra delar av 2009 års klimat- och energipaket². I CCS-direktivet fastställs en rättslig ram för miljösäker geologisk lagring av koldioxid för att bidra till att mildra klimatförändringarna. Syftet med CCS-direktivet är att se till att det inte finns någon betydande risk för koldioxidläckage, hälso- eller miljöskador, samt att förhindra eventuella negativa effekter som kan äventyra transportnätets eller lagringsplatsernas säkerhet. I direktivet fastställs krav som täcker en lagringsplats hela livstid. Det innehåller även bestämmelser om avskiljnings- och transportaspekterna av avskiljning och geologisk lagring av koldioxid (nedan kallat CCS), även om dessa verksamheter i huvudsak omfattas av befintlig EU-lagstiftning på miljöområdet, t.ex. direktivet om miljökonsekvensbedömning³ eller direktivet om industriutsläpp⁴, jämfört med de ändringar som införs genom CCS-direktivet. Sju delar av EU:s miljölagstiftning ändras genom artiklarna 31–37, bl.a. i syfte att undanröja rättsliga hinder för geologisk lagring av koldioxid.

Enligt artikel 27.1 i CCS-direktivet ska medlemsstaterna lämna en rapport till kommissionen om genomförandet av direktivet. Rapporten ska upprättas på grundval av ett frågeformulär som utarbetas av kommissionen⁵. Medlemsstaternas rapporter lämnades till kommissionen under perioden från juli 2011 till april 2013. De rapporterna ligger till grund för denna första rapport från kommissionen om genomförandet av CCS-direktivet, i enlighet med artikel 38.1 i det direktivet.

Bredare politiska frågor på det här området, t.ex. tänkbara alternativ för att främja demonstration och tidig spridning av CCS-tekniken, behandlas i samrådsmeddelandet om framtiden för avskiljning och lagring av koldioxid i Europa⁶. Frågorna tas dessutom upp i en resolution som Europaparlamentets antog nyligen om rapport om genomförandet 2013: Utveckling och tillämpning av teknik för avskiljning och lagring av kol i Europa⁷.

2. ALLMÄNNA FRAMSTEG I GENOMFÖRANDET

Enligt artikel 39.1 i CCS-direktivet skulle medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som var nödvändiga för att följa direktivet senast den 25 juni 2011. Vid det datumet hade endast ett fåtal medlemsstater rapporterat fullständigt eller delvist införlivande, så i juli 2011 sände kommissionen brev med formell underrättelse om

¹ EUT L 140, 5.6.2009, s. 114.

² http://ec.europa.eu/clima/policies/package/index_en.htm

³ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EGT L 175, 5.7.1985, s. 40).

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁵ Kommissionens beslut 2011/92/EU av den 10 februari 2011 (EUT L 37, 11.2.2011, s. 19).

⁶ COM(2013) 180 final; en sammanfattning av samrådets resultat finns på webbadressen http://ec.europa.eu/energy/coal/ccs_en.htm

⁷ 2013/2079(INI).

underlåtenhet att anmäla nationella åtgärder till 26 medlemsstater. I oktober 2013 hade samtliga medlemsstater anmält införlivandeåtgärder till kommissionen. Kommissionen kunde därför avsluta 19 av de 26 fallen av underlåtenhet att anmäla åtgärder i november 2013. De flesta av medlemsstaterna har slutfört direktivets införlivande. Österrike, Cypern, Ungern, Irland, Sverige och Slovenien har dock fortfarande inte anmält fullständiga införlivandeåtgärder. På grund av denna delvisa underlåtenhet att anmäla åtgärder riktade kommissionen motiverade yttranden⁸ till de här sex medlemsstaterna i november 2013. Ytterligare en medlemsstat, som fick ett brev med formell underrättelse om underlåtenhet att anmäla åtgärder, anmälde sina införlivandeåtgärder samtidigt som denna rapport höll på att utarbetas. Kontrollen av anmälans fullständighet kommer att vara slutförd våren 2014. Kommissionen har börjat med att kontrollera om de anmälda åtgärderna, förutom att vara fullständiga, också i sak överensstämmer med CCS-direktivet.

Medlemsstaterna valde olika strategier för att införliva CCS-direktivet. Flera medlemsstater beslutade sig för att endast ändra befintlig lagstiftning, medan de flesta valde en kombination av ny särskild lagstiftning om geologisk lagring av koldioxid och ändringar av befintlig lagstiftning. Förutom liknande strategier för att införliva de ändringar av sex EU-direktiv som införs genom artiklarna 31–35 och 37 i CCS-direktivet, uppvisar ändringarna av befintlig lagstiftning vissa drag som är gemensamma i hela EU. I 17 medlemsstater infördes ändringar av den nationella miljölagstiftningen och i åtta av dessa ändrades även lagstiftningen om gruvdrift. Enligt artikel 23 i CCS-direktivet ska varje medlemsstat utse behöriga myndigheter med ansvar för att uppfylla de skyldigheter som fastställs i direktivet. Ett fåtal medlemsstater har valt att utse en enda behörig myndighet, men de flesta har fördelat ansvaret mellan flera myndigheter eftersom avskiljning och lagring av koldioxid omfattas av flera olika regleringar. De behöriga myndigheter som valts är oftast miljöorgan (18 medlemsstater), följt av institutioner med ansvar för ekonomi, energi och gruvdrift.

Medlemsstaterna bibehåller i enlighet med artikel 4.1 i CCS-direktivet rätten att bestämma vilka områden som kan komma i fråga för val av lagringsplatser, inbegripet rätten att inte tillåta lagring i någon del av sitt territorium. Några medlemsstater har börjat bestämma vilka områden som kan komma att användas för koldioxidlagring. De flesta medlemsstater har dock ännu inte slutfört sin bedömning. Enligt en bedömning av lagringskapaciteten för koldioxid från EU:s projekt för geokapacitet⁹ uppskattas den teoretiska lagringskapaciteten för de 21 deltagande medlemsstaterna till 87 Gt koldioxid (69 Gt i djupliggande saltvattensakviferer, 17 Gt i tömda kolvätefält och 1 Gt i obrytbara kolskikt).

De flesta medlemsstater tillåter geologisk koldioxidlagring. Några medlemsstater har dock rapporterat att de beslutat att inte tillåta koldioxidlagring på hela eller delar av sitt territorium med motiveringen att de geologiska förutsättningarna är olämpliga för denna typ av lagring (Finland, Luxemburg och Belgiens huvudstadsregion Bryssel). Några andra medlemsstater har valt att inte tillåta geologisk koldioxidlagring överhuvudtaget (Österrike, Estland, Irland, Lettland, Slovenien och Sverige) eller infört begränsningar (Tjeckien¹⁰ och Tyskland¹¹).

Enligt artikel 10.1 i CCS-direktivet ska ansökningar om lagringstillstånd göras tillgängliga för kommissionen, så att kommissionen kan avge ett icke bindande yttrande om dem. Syftet är att

⁸ Enligt artikel 258 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

⁹ Vangkilde-Pedersen, T. et al. 2009. *FP6 EU GeoCapacity Project, Assessing European Capacity for Geological Storage of Carbon Dioxide, Storage Capacity, WP2, D16 report*, 166 s., <http://www.geology.cz/geocapacity/publications>

¹⁰ I Tjeckien kommer koldioxidlagring i naturliga bergsformationer inte att tillåtas före den 1 januari 2020.

¹¹ Tyskland har infört begränsningar för den årliga kvantitet koldioxid som kan lagras, dvs. 4 Mt koldioxid totalt i landet och 1,3 Mt koldioxid per lagringsplats.

se till att kraven i CCS-direktivet genomförs på ett enhetligt sätt i hela EU samt att stärka allmänhetens förtroende för CCS-tekniken. Den 28 februari 2012 antog kommissionen sitt första yttrande av detta slag¹². I yttrandet granskar kommissionen Nederländernas utkast till beslut om planerad permanent lagring av upp till 8,1 Mt koldioxid i en lagringsreservoar på den nederländska kontinentalsockeln.

Förutom att kontrollera införlivandet av CCS-direktivet och granska utkast till lagringstillstånd, bedriver kommissionen även annan verksamhet som syftar till att stödja ett enhetligt genomförande av direktivet i hela EU. I september 2009 inrättades en grupp för informationsutbyte mellan experter från medlemsstaterna i enlighet med artikel 27.2 i CCS-direktivet. Hittills har gruppen träffats sju gånger. I mars 2011 offentliggjordes fyra vägledande dokument¹³ som är tänkta att ge en heltäckande metodik för genomförandet av CCS-direktivets viktigaste bestämmelser. De vägledande dokumenten är i huvudsak riktade till de behöriga myndigheterna och relevanta berörda parter. I det första vägledande dokumentet beskrivs en ram för livscykelanalys och riskhantering av koldioxidlagring, medan de tre andra dokumenten bl.a. tar upp frågor som beskrivningen av lagringskomplex, koldioxidsströmmars sammansättning, övervakning och korrigerande åtgärder, kriterier för överföring av ansvar till behörig myndighet, finansiell säkerhet och finansiella mekanismer.

3. SPECIFIKA GENOMFÖRANDEFRÅGOR I MEDLEMSSTATERNA

3.1. Tillstånd till koldioxidlagring

Enligt artikel 4.3 i CCS-direktivet ska en lagringsplats lämplighet avgöras genom en beskrivning och bedömning av det potentiella lagringskomplexet och det omgivande området enligt de kriterier som anges i bilaga I till direktivet. De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har för det mesta valt att genomföra denna bestämmelse genom att införliva bilaga I i sin lagstiftning.

Om medlemsstaterna beslutar att det krävs en undersökning för att få fram den information som är nödvändig för val av lagringsplats för koldioxid, ska de se till att ingen sådan undersökning sker utan undersökningstillstånd. Några medlemsstater kräver undersökning enbart i de fall där det inte finns tillräckligt mycket information för att direkt ansöka om lagringstillstånd, medan andra alltid kräver undersökningstillstånd. När det gäller begränsningar av volymen på det område som ska undersökas har några medlemsstater (bl.a. Portugal) valt att omedelbart begränsa den, medan andra (bl.a. Bulgarien och Ungern) enbart begränsar området ovan jord och därmed indirekt avgör hur stor volym undersökningen får omfatta. Flera medlemsstater (t.ex. Tjeckien, Spanien, Frankrike, Italien, Polen och Förenade kungariket) har redan utfärdat undersökningstillstånd eller är på väg att utfärda dem.

Enligt artikel 6 i CCS-direktivet får inga lagringsplatser drivas utan lagringstillstånd. Artiklarna 7–11 innehåller närmare bestämmelser om ansökningar om lagringstillstånd, villkor och innehåll, samt eventuella ändringar, översyner, uppdateringar och återkallanden av lagringstillstånd. Införlivandebestämmelserna för de här artiklarna är i stort sett likadana i alla medlemsstaters lagstiftning. Detta bör tillsammans med kommissionens granskning av utkastet till lagringstillstånd enligt artikel 10.1¹⁴ leda till ett enhetligt genomförande av de tillståndsrelaterade bestämmelserna i hela EU.

¹² C(2012) 1236.

(http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/c_2012_1236_en.pdf)

¹³ http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/documentation_en.htm

¹⁴ Se avsnitt 2 för närmare information om kommissionens granskning av det första utkastet till lagringstillstånd i EU.

3.2. Skyldigheter vid drift av lagringsplatser

I artikel 12 i CCS-direktivet fastställs kriterier och förfaranden för godtagande av koldioxidströmmar. De flesta medlemsstaters införlivandelagstiftning inkluderar ett allmänt krav på att strömmen ska bestå huvudsakligen av koldioxid, och att inget avfall får tillsättas i syfte att bortskaffa det. Ett mindre antal medlemsstater har dock i stället infört specifika gränser för koldioxidsströmmens komponenter. Flera av de medlemsstater som infört begränsningar för koldioxidlagring på sitt territorium har ännu inte anmält några införlivandebestämmelser för artikel 12. De flesta har dock anmält bestämmelser genom vilka det säkerställs att en lagringsplats verksamhetsutövare kan godkänna och injektera koldioxidströmmar endast om en analys av strömmarnas sammansättning och en riskbedömning med positivt resultat har utförts. När det gäller förfarandena för att övervaka efterlevandet av dessa krav kräver vissa medlemsstater att verksamhetsutövarna regelbundet ska lämna rapporter om koldioxidströmmarnas sammansättning (t.ex. minst en gång i månaden i Estland och minst var sjätte månad i Tyskland).

I övervakningsbestämmelserna (artikel 13) fastställs att verksamhetsutövarna ska övervaka injektionsanläggningen, lagringskomplexet och i tillämpliga fall omgivningen, enligt en övervakningsplan. De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium kräver att övervakningsplanen ska lämnas in till den behöriga myndigheten för godkännande som en del av ansökan om lagringstillstånd. De flesta medlemsstater har i sin nationella lagstiftning inkluderat kraven om att övervakningsplanen ska överensstämma med både bilaga II till CCS-direktivet och rapporteringskraven¹⁵ enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem¹⁶. Luxemburg till exempel kräver att övervakningsresultaten ska jämföras med det beteende som förutsetts i dynamiska simuleringar av det tredimensionella tryck-volymbeteendet och mättnadsbeteendet.

I de flesta medlemsstater måste verksamhetsutövarna rapportera till de behöriga myndigheterna minst en gång om året, i enlighet med artikel 14 i CCS-direktivet. Många medlemsstater kräver tätare rapporter i de fall där den behöriga myndigheten begär sådana.

Ett system med rutininspektioner och andra inspektioner av alla lagringskomplex, där resultaten görs tillgängliga för allmänheten, fastställs i artikel 15. De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har genomfört bestämmelsen om rutininspektioner minst en gång om året fram till tre år efter stängning. Tyskland har ett strängare inspektionskrav där rutininspektioner ska genomföras en gång om året även efter lagringskomplexets stängning.

Enligt artikel 16 i CCS-direktivet ska medlemsstaterna se till att verksamhetsutövaren i händelse av läckage eller betydande störningar gör en anmälan till behöriga myndigheter och vidtar de korrigerande åtgärder som krävs. De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har sett till att en plan för korrigerande åtgärder ska lämnas in till den behöriga myndigheten för godkännande som en del av ansökan om lagringstillstånd. Ett fåtal medlemsstater har fastställt särskilda tilläggskrav för de fall där verksamhetsutövaren underlåter att vidta korrigerande åtgärder, exempelvis böter eller återkallande av tillstånd.

¹⁵ Kommissionens beslut 2007/589/EG av den 18 juli 2007 om riktlinjer för övervakning och rapportering av utsläpp av växthusgaser, nyligen ersatt av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30)

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32)

3.3. Skyldigheter vid stängning och efter stängning

De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har genomfört artikel 17, enligt vilken verksamhetsutövaren även efter en lagringsplats stängning fortsätter att ha ansvaret för övervakning, rapportering och korrigerande åtgärder, liksom för alla skyldigheter som gäller överlämnande av utsläppsrätter vid läckage, till dess att ansvaret för lagringsplatsen överförs till den behöriga myndigheten. Planen för verksamheten efter stängning ska vara utformad i enlighet med övervakningskraven i bilaga II till CCS-direktivet.

De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har även genomfört artikel 18, enligt vilken ansvaret för lagringsplatsen överförs till den behöriga myndigheten endast om verksamhetsutövaren ser till att vissa villkor är uppfyllda. Till dessa villkor hör bl.a. tillgång till ett ekonomiskt bidrag för att täcka kostnaderna för skyldigheter efter överföring, samt inlämnande av en rapport som styrker att den lagrade koldioxiden kommer att förbli fullständigt och varaktigt innesluten. I fråga om minimiperioden mellan lagringsplatsens stängning och överföringen av ansvar kräver de flesta medlemsstater att den ska vara minst 20 år, om inte den behöriga myndigheten är övertygad om att den lagrade koldioxiden kommer att vara fullständigt och varaktigt innesluten innan dess. Ett fåtal medlemsstater har valt längre standardperioder på 30 eller 40 år, medan andra föredrar att uteslutande göra bedömningar från fall till fall.

3.4. Finansiella garantier

I CCS-direktivet föreskrivs två finansiella mekanismer – finansiell säkerhet för tiden fram till överföringen av ansvaret och ekonomiskt bidrag för tiden efter detta.

Enligt artikel 19 i CCS-direktivet ska potentiella verksamhetsutövare ställa finansiell säkerhet för att säkerställa att alla skyldigheter enligt lagringstillståndet kan uppfyllas, såväl under driftsperioden som under perioderna vid och efter stängning. Detta inbegriper de skyldigheter som gäller vid överlämnande av utsläppsrätter i samband med läckage. Syftet med finansiella säkerheter är att se till att det finns täckning för kostnaderna för att uppfylla dessa skyldigheter (t.ex. övervakning eller åtgärder med anledning av läckage), för den händelse att verksamhetsutövaren inte har möjlighet att göra det. Den finansiella säkerheten ska vara giltig och effektiv innan injektion inleds och måste ställas av verksamhetsutövaren som en del av ansökan om lagringstillstånd. Många medlemsstater har helt enkelt tagit över kraven i artikel 19 i sin lagstiftning, medan några har antagit ytterligare krav och fastställt riktlinjer om särskilda instrument och beräkningsmetoder för finansiell säkerhet. Ungern har till exempel fastställt ett minimibelopp på 200 miljoner ungersk forint (ungefär 671 000 euro)¹⁷ för finansiell säkerhet, baserat på landets gruvdriftslag från 1993. De potentiella finansiella instrument som av vissa medlemsstater rekommenderas för finansiella säkerheter, omfattar bl.a. lämplig försäkring, ett garantikonto i bank, en bankgaranti eller en moderbolagsgaranti. Dessa instrument rekommenderas även i vägledande dokument nr 4¹⁸.

Enligt artikel 20 i CCS-direktivet ska verksamhetsutövarna ställa ett ekonomiskt bidrag till den behöriga myndighetens förfogande innan överföringen av ansvaret sker, för att täcka kostnaderna efter överföringen. De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har sett till att bidragsbeloppet beaktar de kriterier som anges i bilaga I till CCS-direktivet och den specifika lagringsplatsens historik när det gäller koldioxidlagring, samt att det täcker åtminstone den förväntade kostnaden för övervakning under en period på 30 år. Några medlemsstater har fastställt ytterligare krav rörande det ekonomiska bidraget. I till

¹⁷ Detta belopp har omvandlats till euro i enlighet med Europeiska centralbankens referensväxelkurs för euron den 22 november 2013 <http://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>

¹⁸ http://ec.europa.eu/clima/policies/lowcarbon/ccs/implementation/docs/gd4_en.pdf

exempel Tyskland är verksamhetsutövaren skyldig att spara 3 % av det belopp som utsläppsrättens innehavare sparar genom koldioxidlagring under varje år som lagringsplatsen är i drift. Detta belopp kommer att förvaras på ett räntebärande insättningskonto hos den behöriga myndigheten och räknas av mot säkerheten innan ansvaret överförs. Ett annat exempel är Tjeckien, där beloppet på det ekonomiska bidraget ska fastställas med beaktande av den förväntade kostnaden för övervakning under en period på minst 50 år efter överföringen av ansvaret.

3.5. Ändring av sex direktiv och gränsöverskridande frågor

Genom CCS-direktivet ändrades sex befintliga EU-direktiv för att säkerställa en hög nivå av skydd för människa och miljö mot de risker som är förknippade med geologisk lagring av koldioxid.

Alla medlemsstater som anmält sina införlivandeåtgärder till kommissionen har angett att de genomfört artiklarna 31, 35 och 37 i CCS-direktivet, genom vilka följande införs:

- Ändringar av bilagorna I och II till direktivet om miljökonsekvensbedömning för att omfatta lagringsplatser samt avskiljning och transport av koldioxidströmmar för geologisk lagring.
- Undantagande av koldioxid som avskiljs och transporteras för geologisk lagring från de instrument som förknippas med ramdirektivet om avfall¹⁹.
- En ändring av bilaga I till direktivet om industriutsläpp för att inkludera avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring, i egenskap av en av de typer av verksamheter som omfattas av detta direktiv.

Alla medlemsstater som anmält sina införlivandeåtgärder till kommissionen har även angett att de genomfört artikel 33 i CCS-direktivet, genom vilket direktivet om stora förbränningsanläggningar ändras. Enligt den här artikeln ska medlemsstaterna se till att driftsansvariga vid förbränningsanläggningar med en nominell elektrisk effekt på 300 MW eller mer bedömer de tekniska och ekonomiska villkor som måste vara uppfyllda för framtida tillämpning av avskiljning och lagring av koldioxid. Om dessa villkor är uppfyllda ska lämpligt utrymme avsättas vid anläggningen för den utrustning som krävs för att avskilja och komprimera koldioxid. I Förenade kungariket har ytterligare riktlinjer utfärdats, enligt vilka inga nya förbränningsanläggningar med en elproduktionskapacitet på 300 MWe eller mer kan godtas, såvida det inte kan styrkas att den uppfyller kriterierna i artikel 33. Riktlinjerna innehåller även råd om de uppgifter som de sökande bör lämna för att styrka detta.²⁰

Flera medlemsstater (bl.a. Tyskland, Frankrike, Ungern, Polen, Rumänien, Slovenien och Förenade kungariket) har rapporterat att den här ändringen av direktivet om stora förbränningsanläggningar kommer att tillämpas praktiskt efter den 25 juni 2009. Ett område på 6 000 m² har t.ex. reserverats på platsen för en stor förbränningsanläggning i Mannheim, Tyskland, som den 27 juli 2009 beviljades tillstånd med planer på senare ombyggnad för avskiljning av koldioxid.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EU L 312, 22.11.2008, s. 3), inklusive direktiv 2006/12/EG om avfall.

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/80/EG av den 23 oktober 2001 om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar (EGT L 309, 27.11.2001, s. 1), som kommer att upphävas genom ovannämnda direktiv om industriutsläpp med verkan från och med den 1 januari 2016.

Genom artiklarna 32 och 34 i CCS-direktivet ändras ramdirektivet för vatten²¹ i syfte att möjliggöra injektion av koldioxid i saltvattensakviferer, respektive bilaga III till direktivet om miljöansvar²² för att inkludera drift av lagringsplatser för koldioxid. De här artiklarna ska införlivas av de medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium.

Många medlemsstater har antagit särskild lagstiftning om gränsöverskridande transport av koldioxid samt gränsöverskridande lagringsplatser eller lagringskomplex, medan endast ett fåtal har några specifika gränsöverskridande erfarenheter som är CCS-relaterade. Ett exempel på sådant gränsöverskridande samarbete är arbetsgruppen för nordsjöbäckenet (*North Sea Basin Task Force*), där offentliga och privata organ från Tyskland, Nederländerna och Förenade kungariket har utarbetat gemensamma principer för förvaltning och reglering av transport, injektion och permanent lagring av koldioxid i Nordsjöns geologiska formationer under havsbotten²³.

4. SLUTSATSER

I bedömningar som gjorts i samband med EU:s färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050²⁴ och energifärdplanen för 2050²⁵ ses CCS-tekniken, om den blir kommersiell, som en viktig teknik som kan bidra till övergången till ett energisystem med låga koldioxidutsläpp i EU. Ett korrekt och enhetligt genomförande av regelverket om CCS i hela Europa, särskilt i fråga om val, drift, stängning och åtgärder efter stängning av lagringsplatser samt bedömningen för ombyggnad av stora förbränningsanläggningar för koldioxidavskiljning, är av största vikt för att demonstration och senare införande av CCS ska kunna ske på ett miljösäkert sätt samt för att allmänhetens förtroende för tekniken ska kunna stärkas.

Rapporten visar att samtliga medlemsstater nu har anmält införlivandeåtgärder till kommissionen. I samband med detta valde de flesta medlemsstater en kombination av ny särskild lagstiftning om geologisk koldioxidlagring och ändringar av befintlig lagstiftning. De flesta medlemsstater har valt att ge fler än en behörig myndighet ansvar. Bedömningen av potentiella lagringsplatser för koldioxid pågår. Flera medlemsstater utfärdar undersökningstillstånd och kommissionen arbetar med granskningen av ett inlämnat utkast till lagringstillstånd. De medlemsstater som tillåter koldioxidlagring på sitt territorium har rapporterat om genomförandet av bestämmelserna om övervakning, rapportering och inspektioner, läckage och betydande störningar, skyldigheter vid och efter stängning, samt om de två finansiella mekanismer som upprättas genom CCS-direktivet. Vissa av de medlemsstater som infört begränsningar eller förbud mot koldioxidlagring på sitt territorium har endast införlivat de bestämmelser i direktivet som handlar om de aspekter av CCS som rör avskiljning och transport, medan andra har införlivat alla bestämmelser i direktivet, inklusive de artiklar som gäller lagring.

Kommissionen betonar vikten av ett enhetligt genomförande av CCS-direktivet i hela EU. Den driver därför överträdelseärenden som gäller underlåtenhet att anmäla

²¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (EUT L 143, 30.4.2004, s. 56).

²³ *Storing CO₂ under the North Sea Basin: A key solution for combating climate change* (2007), tillgänglig på webbadressen <http://www.globalccsinstitute.com/category/organisation/north-sea-basin-task-force>, och *One North Sea: A study into North Sea cross-border CO₂ transport and storage* (2010), tillgänglig på webbadressen <http://www.npd.no/no/Publikasjoner/Rapporter/Samarbeider-om-CO2-lager/>.

²⁴ KOM(2011) 112 slutlig.

²⁵ KOM(2011) 885 slutlig.

införlivandeåtgärder och kontrollerar om de åtgärder som har anmälts i sak överensstämmer med CCS-direktivet. Den information som inhämtats för denna rapport kommer tillsammans med de samlade erfarenheterna från CCS, tekniska framsteg och senaste vetenskapliga rön att ligga till grund för utarbetandet av nästa rapport från kommissionen, där särskilt de aspekter av CCS som anges i artikel 38.2 i direktivet kommer att utvärderas. Den rapporten ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet senast den 31 mars 2015.